

Akadémiai Értesítő

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
TITKÁRSÁGA

Budapest, 2015. március 27.

Személyi rész	Tájékoztató	Akadémiai Ifjúsági Díjat elnyert pályázókról.	32
<hr/>			
A Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége			
2015. január 27-i ülésének határozatai			33
A Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége			
2015. február 24-i ülésének határozatai			33
<hr/>			
A Magyar Tudományos Akadémia Vezetői Kollégiuma			
2014. november 11-i ülésének határozatai			34
A Magyar Tudományos Akadémia Vezetői Kollégiuma			
2015. február 3-i ülésének határozatai			34
<hr/>			
Az Akadémiai Kutatóintézetek Tanácsa			
2015. január 21-én (AKT 1/2015) hozott határozatai			34
<hr/>			
Közlemények	Tájékoztató	a „Magyar Tudományos Akadémia – Isabel és Alfred Bader Művészettörténeti Kutatási Támogatás” pályázatának nyertesei	35
		A Magyar Tudományos Akadémia doktora cím adományozásáról	35
		A Magyar Tudományos Akadémia Lakásügyi Bizottságának összetételéről	35
	Felhívások	Pályázati felhívás Bolyai János Kutatási Ösztöndíjra.	36
		A személyi jövedelemadó 1%-ának a Magyar Tudományos Akadémia részére történő felajánlására	37
Fogadóóra		a Magyar Tudományos Akadémia főtitkáránál	37

SZEMÉLYI RÉSZ

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára a tudományos élet területén dolgozó fiatal kutatók eredményeinek elismerésére létrehozott Akadémiai Ifjúsági Díjban részesítette:

A humán- és társadalomtudományok területén:

Babai Dánielt, az MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont, Néprajztudományi Intézet tudományos segédmunkatársát

„Ahogy gondolja, úgy veszi hasznát”

Hagyományos ökológiai tudás és gazdálkodás Gyimesben című pályamunkájáért;

Lakatos Bálintot, az MTA–Hadtörténelmi Intézet és Múzeum, valamint a Szegedi Tudományegyetem – MOL Magyar Medievisztikai Kutatócsoport tudományos segédmunkatársát

Hivatali írásbeliség és ügyintézés a késő középkori magyarországi mezővárosokban, oklevelek tükrében

című pályamunkájáért;

Vargáné Kis Annát, az MTA Természettudományi Kutatóközpont, Kognitív Idegtudományi és Pszichológiai Intézet tudományos segédmunkatársát

Komparatív megközelítés a szociális kogníció vizsgálatában

című pályamunkájáért.

A matematika és természettudományok területén:

Holczbauer Tamást, az MTA Természettudományi Kutatóközpont, Szerves Kémiai Intézet tudományos segédmunkatársát

Kristályosítási eljárások fejlesztése szilárd fázisú molekuláris társulások létrehozására

című pályamunkájáért;

Kardos Ádámot, az MTA–Debreceni Egyetem Részecekefi-zikai Kutatócsoport tudományos munkatársát

Cikksorozat a t-kvarkpárt és standard modellbeli bozont tartalmazó végállapotok valószínűségeinek nagy pontosságú elméleti számításáról

című pályamunkájáért;

Keszegh Balázst, az MTA Rényi Alfréd Matematikai Kutatóintézet tudományos munkatársát

Geometriai hipergráfok színezése

című pályamunkájáért;

Kovács Istvánt, az MTA Wigner Fizikai Kutatóközpont, Szilárdtest-fizikai és Optikai Intézet fiatal kutatóját

Végtelenül rendezetlen kritikus viselkedés magasabb

dimenziós rendszerekben

című pályamunkájáért;

Nagy Mátét, az MTA-Eötvös Loránd Tudományegyetem Statisztikus és Biológiai Fizika Kutatócsoport tudományos munkatársát

Vezető-követő kapcsolatrendszer elemzése élőlények csoportos mozgása során című pályamunkájáért;

Ruszkiczay-Rüdiger Zsófiát, az MTA Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont, Földtani és Geokémiai Intézet tudományos munkatársát

Éghajlati és szerkezeti hatások a Pannon-medence negyedidőszaki felszínfejlődésében című pályamunkájáért;

Vácziné Schlosser Gittát, az MTA – Eötvös Loránd Tudományegyetem Peptidkémiai Kutatócsoport tudományos munkatársát

A MALDI-TOF tömegspektrometria újszerű analitikai és diagnosztikai alkalmazásai című pályamunkájáért.

Az élettudományok területén:

Andics Attilát, az MTA- Eötvös Loránd Tudományegyetem Összehasonlító Etológiai Kutatócsoport tudományos munkatársát

Fajtarshangokra érzékeny területek feltérképezése a kutya és az ember agyában összehasonlító fMRI vizsgálatokkal című pályamunkájáért;

Boda Pált, az MTA Ökológiai Kutatóközpont, Duna-kutató Intézet tudományos munkatársát

Vízirovarok diszperziós sajátosságai című pályamunkájáért;

Csörgő Bálintot, az MTA Szegedi Biológiai Kutatóközpont, Biokémiai Intézet posztdoktor kutatóját

Nagypontosságú genom módosítás hőmérséklet-érzékeny DNS javító enzimekkel című pályamunkájáért;

Gráczer Éva Laurát, az MTA Természettudományi Kutatóközpont, Enzimológiai Intézet tudományos munkatársát

A doménzáródás és a katalitikus mechanizmus összefüggései a dimer Thermus thermophilus 3-izopropilmalát dehidrogénáz (IPMDH) esetén című pályamunkájáért;

Karlócai Mária Ritát, az MTA Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézet tudományos munkatársát

Egészséges és patológiás agyi aktivitások vizsgálata című pályamunkájáért.

A Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége 2015. január 27-i ülésének határozatai

1/2015. (I. 27.) számú elnökségi határozat

Az Elnökség Fialowski Alice tudományetikai ügyében a Tudományetikai Bizottság elsőfokú, 3/11/TeB/2013. számú határozatát helybenhagyja.

Fialowski Alice „Algebraic deformation theory” című akadémiai doktori értekezésében a T2 tétel bizonyításával összefüggésben Fuchs művére nem megfelelően hivatkozott, amellyel a nem megfelelő idézés tudományetikai vétséget valósította meg; ugyanis a T2 tézisnek a doktori értekezésben szereplő bizonyítása (I/2. cikkben a 29. oldalon álló tétel) lényegében fordítása Fuchs: „Cohomology of infinite dimensional Lie algebra” című könyve (Nauka, Moszkva, 1984.) 2. fejezet 3. pontja egyes részeinek oly módon, hogy ezt a tétel bizonyításának megkezdésekor Fialowski Alice nem jelzi egyértelműen, vagyis a szerzőség megállapítására is alkalmas módon.

A másodfokú szakvélemények is alátámasztották, hogy a TeB helyesen állapította meg a nem megfelelő idézés tudományetikai vétségét, ezért az Elnökség a Tudományetikai Bizottság döntését helybenhagyja.

2/2015. (I. 27.) számú elnökségi határozat

1. Az Elnökség egyetért azzal, hogy a 2016. évi tagválasztásra a jelenleg hatályos eljárásrend – 4/2013. (V. 6.) számú közgyűlési határozat – alapján kerüljön sor.

2. Az Elnökség egyetért a 2016. évi tagválasztás ütemtervével az előterjesztésben és a mellékletben foglaltak szerint.
3. Az Elnökség egyetért azzal, hogy a tagválasztás Elnökség által elfogadandó irányelveit eseti bizottság alkossa meg, és az eseti bizottság elnökéül Szász Domonkos alelnököt, tagjaiul Vékás Lajos és Freund Tamás alelnök urakat, továbbá Bokor József, Szabó Miklós és Tulassay Tivadar választott elnökségi tagokat kéri fel.
4. Az Elnökség felkéri az eseti bizottságot, hogy a tagválasztás irányelveire vonatkozó javaslatát az Elnökség 2015. március 31-i ülésre terjessze elő.

3/2015. (I. 27.) számú elnökségi határozat

Az Elnökség jóváhagyja az osztályügyrendek doktori eljárásokra vonatkozó részeinek módosítását az előterjesztésben és a mellékletben foglaltak szerint, 2015. február 1-ji hatálybalépéssel.

Az Elnökség tagjai tudomásul vették a hazai akadémiai szféra 2007–2013 közötti publikációs teljesítménymutatóiról szóló tájékoztatót.

4/2014. (XII. 16.) számú elnökségi határozat

Az Elnökség tagjai megismerték és tudomásul vették a 2015. évi World Science Forumról szóló tájékoztatót.

A Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége 2015. február 24-i ülésének határozatai

5/2015. (II. 24.) számú elnökségi határozat

Az Elnökség elfogadja a Magyar Tudományos Akadémia 186. közgyűlése tárgysorozatának tervezetét.

Az Elnökség Krausz Ferenc professzort, az MTA külső tagját javasolja a 186. ünnepi közgyűlés előadójaul a Fény Nemzetközi Évéhez kapcsolódóan.

9/2015. (II. 24.) számú elnökségi határozat

Az Elnökség megismerte az Magyar Tudományos Akadémia munkájáról és a magyar tudomány általános helyzetéről (2013–2014) szóló országgyűlési beszámoló koncepcióját, tartalomjegyzékét és ütemezését, és az előterjesztésben foglaltak szerint elfogadásra javasolja a Közgyűlésnek.

10/2015. (II. 24.) számú elnökségi határozat

Az Elnökség jóváhagyja a Magyar Tudományos Akadémia 2014. évi munkájáról, valamint a magyar társadalom és gazdaság fellendítése érdekében elért eredményeiről szóló kormánytájékoztató koncepcióját, tartalomjegyzékét és ütemezését az előterjesztésben foglaltak szerint.

11/2015. (II. 24.) számú elnökségi határozat

Az Elnökség jóváhagyja a Magyar Tudományos Akadémia Vagyongazdálkodási és vagyonhasznosítási szabályzatát az előterjesztésben és annak mellékleteiben foglaltak szerint.

**A Magyar Tudományos Akadémia Vezetői Kollégiuma
2014. november 11-i ülésének határozatai**

**32/2014. (XI. 11.) számú
VK-határozat**

A Vezetői Kollégium tagjai megismerték a tudományos osztályok bizottságainak 2014. évi tagválasztásának eredményéről szóló tájékoztatót.

**A Magyar Tudományos Akadémia Vezetői Kollégiuma
2015. február 3-i ülésének határozatai**

**1/2015. (II. 3.) számú
VK-határozat**

A Vezetői Kollégium tagjai a közgyűlési határozatok deregulációjára vonatkozó előterjesztést megismerték, és azt elfogadásra javasolják az Elnökségnek, majd a Közgyűlésnek.

**2/2015. (II. 3.) számú
VK-határozat**

A Vezetői Kollégium tagjai a Magyar Tudományos Akadémia Vagyongazdálkodási és vagyonhasznosítási szabályzatának módosítására tett javaslatot megismerték és az ülésen tett módosításokkal elfogadásra javasolják az Elnökségnek.

**3/2015. (II. 3.) számú
VK-határozat**

A Vezetői Kollégium tagjai az MTA BTK Zenetudományi Intézet elhelyezési alternatíváinak becsült költségvetéséről készített előterjesztés alapján egyetértenek azzal, hogy az MTA BTK Zenetudományi Intézete ne költözzön az épülő Bölcsész- és Társadalomtudományi Kutatóközpontba.

A Vezetői Kollégium tagjai az előterjesztésben foglalt első és második alternatíva részletesebb költségtervének ismeretében hoznak döntést az MTA BTK Zenetudományi Intézet elhelyezéséről.

**Az Akadémiai Kutatóintézetek Tanácsa
2015. január 21-i (AKT 1/2015) határozatai**

AKT 1/2015 (01. 21.) határozat

Az Akadémiai Kutatóintézetek Tanácsa az MTA Titkársága által működtetett elektronikus választási rendszerben 9 igen szavazattal (nem szavazott 3 tag) elfogadta, hogy a matematika és természettudományok területén 7, az élettudományok területén 5, a humán- és társadalomtudományok területén pedig 3 kutató részesüljön Akadémiai Ifjúsági Díj elismerésben.

Az AKT személyi javaslata ábécérendben: Andics Attila, Babai Dániel, Boda Pál, Csörgő Bálint, Grácz Éva Laura, Holczbauer Tamás, Kardos Ádám, Karlócai Mária Rita, Keszegh Balázs, Kovács István, Lakatos Bálint, Nagy Máté, Ruzkiczay-Rüdiger Zsófia, Vácziné Schlosser Gitta, Vargáné Kis Anna.

TÁJÉKOZTATÓ

A „Magyar Tudományos Akadémia – Isabel és Alfred Bader Művészettörténeti Kutatási Támogatás” 2015-re meghirdetett pályázatának nyertesei

A „Magyar Tudományos Akadémia – Isabel és Alfred Bader Művészettörténeti Kutatási Támogatás” elnyerésére 2014 decemberében hatodszorra írtak ki pályázatot.

A kutatási támogatás célja a XVII. századi európai festészet és rajzművészet történetével, illetve az európai reneszánsz és barokk művészet más témaköreivel, valamint az e korok műalkotásaira irányuló műgyűjtéstörténettel foglalkozó fiatal magyar művészettörténészek külföldi kutatásainak és tanulmányainak támogatása.

A kutatási támogatás gondozására létrejött kuratórium döntése értelmében a 2015-re meghirdetett pályázat nyertesei: **Sebő Judit**, *A szegedi Móra Ferenc Múzeum grafikai gyűjteményének átfogó kutatása, különös tekintettel a XVI. századi németalföldi, valamint XVII–XIX. századi német és osztrák sokszorosított grafikákra c. pályázattal* és **Ugry Bálint**, *A Pálffy mecénatúrája a XVII–XVIII. században. Pálffy Miklós és Pálffy János nádorok műpártoló tevékenysége c. pályázattal.*

TÁJÉKOZTATÓ

A Magyar Tudományos Akadémia doktora cím odaitéléséről

CVETITYANIN LÍVIA

„Változó tömegű test dinamikája” című munkája alapján,

CZAKÓ LÁSZLÓ

„A pancreas gyulladási betegségei: patomechanizmustól a terápiáig” című munkája alapján,

FERKAI ANDRÁS

„Molnár Farkas” című munkája alapján,

KAPPANYOS ANDRÁS

„Bajuszögre, lefordítatlan: Műfordítás, adaptáció, kulturális transzfer” című munkája alapján,

SZABÓ ANDRÁS

„Háziállatok szöveti lipidjeinek zsírsavösszetételei elemzése eltérő élettani állapotokban” című munkája alapján

elnyerte a Magyar Tudományos Akadémia doktora címet.

TÁJÉKOZTATÓ

A Magyar Tudományos Akadémia Lakásügyi Bizottságának összetételéről

Elnök:

Medve Zsuzsa – MTA Titkárság Jogi és Igazgatási Főosztálya, főosztályvezető; e-mail: medve.zsuzsa@titkarsag.mta.hu

Tagok:

Fónagy Adrien, Mohl Jánosné

Titkár:

Tokai Gábor

E-mail: tokai.gabor@titkarsag.mta.hu

Cím: 1051 Budapest, Nádor u. 7. III. em. 310.

Tel.: 4116-342, Fax: 4116-188

FELHÍVÁSOK

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA NYÍLT PÁLYÁZATOT HIRDET a 156/1997. (IX. 19.) számú Kormányrendelettel létrehozott BOLYAI JÁNOS KUTATÁSI ÖSZTÖNDÍJRA

Az ösztöndíj célja: tudományos munka megírásának vagy azzal egyenértékű kutatási témában létrehozott alkotás elkészítésének, valamint az MTA doktora cím elnyerésére való felkészülés elősegítése. Pályázat nyújtható be valamenyny tudományterületen, illetőleg tudományágban.

Az ösztöndíjra pályázhat az a felsőfokú végzettséggel rendelkező személy, aki:

- magyar állampolgár,
- PhD, illetve azzal egyenértékű tudományos fokozattal rendelkezik a pályázat benyújtásakor,
- a pályázat benyújtási határidejének időpontjáig a 45. életévét még nem töltötte be, valamint
- kutatásait magyarországi tudományos intézményben (felsőoktatási intézményben, akadémiai kutatóintézetben, egyéb tudományos kutatóhelyen) kívánja végezni, és ehhez az intézmény fogadókészségéről szóló nyilatkozáttal rendelkezik.

A pályázónak az ösztöndíj időtartama alatt valamely magyarországi kutatóhelyen legalább heti 20 órás foglalkoztatásra irányuló jogviszonnyal kell rendelkeznie. Ez alól kivételt jelentenek a határon túlnak tekintett magyar kutatók, viszont az ő esetükben is elengedhetetlen a projektet befogadó magyarországi kutatóhely megléte.

Kivételes esetben a pályázat benyújtható angol nyelven.

Aki korábban már egy alkalommal részesült Bolyai ösztöndíjban, abban az esetben nyújthat be pályázatot, ha a záró kutatási jelentése „kiemelkedő” vagy „jó” minősítésű volt. Aki már egynél többször kapta meg a Bolyai ösztöndíjat, nem nyújthat be pályázatot.

Az ösztöndíjra nem pályázhat az, aki az MTA doktora címmel vagy a tudomány doktora fokozattal rendelkezik, vagy MTA Lendület Fiatal Kutatói Program nyertese.

Az ösztöndíj határozott időre (1, 2 vagy 3 évre) szól. 2015-ben havi bruttó összege **124.500,- Ft**.

Az ösztöndíj személyi jövedelemadó alá vont, társadalombiztosítási járulék és egészségügyi hozzájárulás köteles jövedelem.

2015-ben az állami támogatásból rendelkezésre álló összes forrás 785 millió forint, így az elnyerhető új ösztöndíjak tervezett száma: **175**. Ebből a korábban már ösztöndíjban részesültek, ismétlő ösztöndíjasok tervezett száma: **35**.

A pályázatok elbírálásáról **2015. június 10-ig** kapnak értesítést a pályázók.

A döntéssel szemben jogorvoslat kérhető legkésőbb 2015. július 10-ig a Bolyai Kuratórium elnökéhez címzett beadvánnyal.

A pályázatot elnyert kutatók 2015. szeptember 1-től részesülnek ösztöndíjban.

A pályázat további részletes szabályait az MTA Bolyai János Kutatási Ösztöndíj Szabályzata, továbbá az MTA Bolyai János Kutatási Ösztöndíj Kuratóriumának Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza.

Felhívjuk a pályázók figyelmét ezek részletes áttekintésére!

Pályázni az MTA Titkárság Informatikai Főosztálya által üzemeltetett elektronikus pályázati rendszer felhasználásával kell, amely itt érhető el **2015. február 23-tól:**

https://dt.mta.hu/mta_bolyai_palyazat/

Belépés a pályázati rendszerbe

A pályázat csak akkor érvényes, ha az előírt dokumentumokat kézzel aláírtan 1 példányban, személyesen vagy postai úton is eljuttatja az alábbi címre:

MTA Doktori Tanács Titkársága

1051 Budapest, Nádor u. 7.

Rögzítési határidő: 2015. március 24. 12 óra

(közép-európai idő)

Postán küldés esetén a postabélyegzés

legkésőbbi időpontja: 2015. március 27.

A Bolyai János Kutatási Ösztöndíj Kuratóriuma felhívja a pályázók figyelmét:

- a honlapon elkészített elektronikus pályázat kizárólag az eredeti aláírásokkal ellátott és határidőre beküldött nyomtatott példánnyal együtt érvényes, amennyiben tartalmilag a pályázati kiírásnak és a Szabályzatnak megfelel,
- a határidőn túl feladott, valamint a formailag nem megfelelő pályázatok szakértői elbírálására nem kerül sor,
- a Magyar Tudományos Művek Tára (MTMT) használatára, és azt ajánlja, hogy a pályázati anyag részeként elkészítendő publikációs és hivatkozási listához használják az MTMT rendszert (<https://www.mtmt.hu>),
- az MTA Etikai kódex megismerésére, melyet elolvashat az MTA honlapján (<http://mta.hu/cikkek/akademiaszabalyozasok-119791>).

A pályázattal kapcsolatosan további információ kérhető Kiss Mihálynétól, az MTA Titkárságán (telefon: (1) 4116-339, e-mail: kiss.mihalyne@titkarsag.mta.hu).

A pályázat készítéséhez szükséges letölthető nyomtatványok:

- kutatóhelyi fogadókészség igazolása Bolyai János Kutatási Ösztöndíj pályázatához.

FELHÍVÁS

A Magyar Tudományos Akadémia
köszönetét fejezi ki mindazoknak, akik az elmúlt évben személyi jövedelemadójuk
egy százalékát az MTA-nak felajánlották.

Kérjük idén is azok támogatását, akik a magyar tudomány és azon keresztül a társadalom és az ország jövőjének hasznára,
a fiatal kutatók kutatási feltételeinek hozzájárulására kívánják fordítani adójuk egy százalékát.

Adószám: 15313377-1-41

FOGADÓÓRA

Török Ádám, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára minden csütörtökön – előzetes bejelentkezés alapján (tel.: 269-0114) – fogadóórát tart. Az Akadémia köztestületi tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

AKADÉMIAI ÉRTEŚÍTŐ, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja
A szerkesztésért felelős: az MTA Titkárság Jogi és Igazgatási Főosztálya
1051 Budapest, Nádor u. 7.
A nyomdai munkálatokat a ..... végezte.

A kiadásért felelős az Akadémiai Kiadó Zrt. igazgatója
Budapest, 2015.
Szerkesztő: Molnár Anna – Termékmenedzser: Egri Róbert
Megjelent: 1 (A/5) ív terjedelemben – HU ISSN 0865-9303

Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Zrt. Hírlap Üzletág (Budapest VIII., Orczy tér 1.; postacím: 1008 Budapest).
Előfizethető valamennyi postán, kézbesítőknel, e-mailen (hirlapelofizetes@posta.hu)
és faxon (303-3440). További információ: 06 80/444-444.
Előfizetési díj egy évre 8520 Ft áfával. – Példányszámonkénti ára: 710 Ft áfával.

